

B en W-voorstel

portefeuillehouder
R. Haverkamp

begrotingsprogramma
3 Gebiedsontwikkeling

draagt bij aan Global Goal(s)

- 7 Betaalbare en duurzame energie
- 11 Duurzame steden en gemeenschappen
- 12 Verantwoorde consumptie en productie
- 13 Klimaatactie
- 17 Partnerschappen om doelstellingen te bereiken

b en w-vergadering

agendapunt

bijlage(n)

- Rapportage Verkenning duurzame(re) landbouw Rheden

rol raad

Ter kennisneming

onderwerp

Verkenning duurzame(re) landbouw Rheden

INHOUD VOORSTEL

- Kennis nemen van de rapportage Verkenning duurzame(re) landbouw Rheden;
- Kennis nemen van de focus in 2021

1 Wat is de aanleiding?

Bij gemeente en LTO Noord afdeling Zuid-Oost Veluwe was al langer de wens om met elkaar te verkennen of en hoe de gemeente en de agrarische sector in Rheden verdere stappen op het gebied van duurzaamheid konden zetten. Zowel het gemeentelijk klimaatprogramma als de omgevingsvisie Buitengebied gaven aanleiding een verkenning voor duurzamere landbouw te starten. Begin 2020 is opdracht gegeven om te starten met deze verkenning, in de vorm van keukentafelgesprekken met een 23-tal boeren(gezinnen). Dit heeft een goed, representatief duurzaamheidsbeeld opgeleverd van de landbouw in Rheden (zie bijgevoegde rapportage). De rapportage laat zowel zien wat de boeren op het gebied van een duurzame landbouw doen als waar zij de kansen zien om daar een bijdrage aan te leveren. Daarbij kan op basis van de interviews en de rapportage worden afgeleid dat de meeste boeren al volop bezig zijn met een duurzamere landbouw. Opvallend is bijvoorbeeld de hoge deelname aan duurzaamheidsprogramma's van de zuivelsector, de inzet op energiebesparing en wens voor energieopwekking en het hoge percentage boeren dat aan agrarisch natuurbeheer doet (73% Rheden tegen 36% landelijk). De rapportage kent verder een aantal aanbevelingen voor vervolgstappen.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Omgevingsvisie Buitengebied
- Klimaatbeleid gemeente Rheden

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

Een verduurzaming van de Rhedense landbouw ondersteunen door in de eerste plaats te werken aan een goede, onderlinge relatie tussen gemeente, boeren, LTO Noord afdeling Zuid-Oost Veluwe en betrokken organisaties zoals landgoederen en provincie. Met quick wins, laaghangend fruit (zoals akkerrandenbeheer, bodemproject Vruchtbare Kringloop Achterhoek) en een duurzame energieproject willen we in 2021 de eerste successen boeken, die er toe moeten leiden dat we ook daarna duurzame stappen kunnen zetten.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

In bijgevoegd rapport zijn aanbevelingen gedaan. Deze aanbevelingen verschillen qua orde van grootte en termijn. In dit voorstel geven wij aan waar we in 2021 op willen inzetten qua urgentie, capaciteit en financiële middelen. Het gaat dan om de volgende aanbevelingen, die in samenspraak met de lokale LTO zijn benoemd:

1. uitbouwen en onderhouden netwerk: vanuit de gemeente benoemen we één aanspreekpunt (accountmanager) voor agrarisch Rheden. Deze accountmanager werkt aan het netwerk tussen gemeente, boeren en organisaties (denk aan provincie, ODRA en terreinbeherende organisaties zoals de landgoederen). Daarnaast bezoekt deze bijvoorbeeld themabijeenkomsten, verstuurt enkele keren per jaar een nieuwsbrief en organiseert in samenwerking met anderen eenmaal per jaar een netwerkbijeenkomst.

2. Akkerrandenbeheer: in samenwerking met de lokale afdeling van LTO en de agrarische natuurvereniging wordt het project akkerrandenbeheer uitgevoerd. Doel is een aantal kilometers akkerrand te realiseren om daarmee in korte tijd het landschap en de biodiversiteit een impuls te geven. Daarnaast draagt het bij aan een positiever beeld van de landbouw én de gemeente Rheden.

3. Duurzame energie op en om de boerenerven: samen met geïnteresseerde boeren, verpachters en LTO brengen we wensen en kansen in beeld voor zon op boerendaken en/of mini-windmolens (type EAZ). Vervolgens schakelen we gezamenlijk een externe partij in die een inkooptraject start. Financiële participatie door de omgeving (bijvoorbeeld in de vorm van postcoderoosprojecten) wordt daarbij aangemoedigd.

4. Duurzame bodem: gemeente Rheden ondersteunt Rhedense boeren bij deelname aan kennistravecten van VKA (Vruuchtbare Kringlooplandbouw Achterhoek). Dit biedt aanknopingspunten voor vervolgvecten in Rheden.

5. Korte ketens: als gemeente stimuleren we waar mogelijk korte ketens en ondersteunen we waar mogelijk initiatieven. We onderzoeken bijvoorbeeld of we als gemeentelijke organisatie het goede voorbeeld kunnen geven in bijvoorbeeld onze eigen catering. Daarnaast schakelen we onze bedrijfscontactfunctionaris in bij het leggen van contacten tussen vragende en aanbiedende partijen. Ook onderzoeken we hoe lokale markten een rol kunnen vervullen in het stimuleren van korte ketens.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

De verwachting is dat we voor bovenstaande acties in 2021 een financiële bijdrage nodig hebben van 20.000 euro. Voor zover het activiteiten betreft die door derden worden uitgevoerd zullen we de financiering regelen via een subsidieaanvraag. De dekking hiervoor wordt gevonden binnen de bestaande budgetten voor het klimaatprogramma (10.000 euro) en voor de omgevingsvisie Buitengebied (10.000 euro). Zowel het klimaatprogramma als de omgevingsvisie kennen doelstellingen ter bevordering van een duurzamere landbouw.

Omgevingsvisie Buitengebied (budgetnummer 670201/44152)

Inzicht verloop beschikbaar budget	Structureel/ incidenteel	2020	2021	2022	2023
Budget	Incidenteel	120.000	90.000	0	0
Af: aangegane verplichtingen		35.000			
Bij: inkomsten					
Beschikbaar		85.000	90.000		
Af: uitgaven			10.000		
Restant budget nog beschikbaar, gaat mee naar het daaropvolgende jaar		85.000	80.000	0	0

Klimaatprogramma (budgetnummer 667301)

Inzicht verloop beschikbaar budget	Structureel/ incidenteel	2020	2021	2022	2023
Budget	Incidenteel	1.073.882	619.139	489.500	224.500
Af: aangegane verplichtingen		-542.861	-550.000	-350.000	-30.000
		-358.382			
Bij: inkomsten		0	0	0	0
Beschikbaar		172.639	69.139	139.500	195.500
Af: uitgaven			10.000		
Restant budget nog beschikbaar, gaat mee naar het daaropvolgende jaar		172.639	59.139	139.500	195.500

6 Wat zijn de risico's?

De risico's worden als beperkt ingeschat. De in te zetten middelen zijn vooralsnog bescheiden en eenmalig. Bovendien vallen deze binnen de bestaande kaders. Er hoeven dus geen extra middelen te worden aangevraagd. Bij het energieproject stellen we als voorwaarde dat cofinanciering gewenst is. Bijvoorbeeld van deelnemende boeren zelf of van lokale LTO.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Het draagvlak voor dit plan van aanpak is groot. De voorgestelde plannen komen grotendeels van de boeren zelf. Daarnaast zetten we in dit plan van aanpak sterk in op het aangaan van een duurzame relatie met de Rhedense agrariërs.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Naast rechtstreekse communicatie met de lokale LTO en de deelnemende boeren en stakeholders zelf, presenteren we het rapport en plan van aanpak aan de gemeenteraad. Daarnaast brengen we ook een persbericht uit.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Ja, we evalueren eind 2021 de resultaten van de vijf speerpunten en de samenwerking met de diverse partijen. Op basis van die evaluatie stellen we een nieuw plan aanpak op voor 2022 en verder.

De Steeg,